

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У СПОРТІ ВИЩИХ
ДОСЯГНЕНЬ»

Ступінь освіти	Другий (магістерський)
Спеціальність	A7 Фізична культура і спорт
Предметна спеціальність	Не передбачена
Освітньо-професійна програма	Фізична культура і спорт
Кількість кредитів	4,5 кредити ЄКТС (135 годин)
Заняття	Лекції – 16 год.; практичні заняття – 32 год.; самостійна робота – 87 год.; підсумковий контроль – залік
Форма навчання	Денна, заочна
Мова викладання	Українська
Кафедра	Олімпійського та професійного спорту
Викладач	 Харченко-Баранецька Людмила Леонідівна Доцент Кафедри олімпійського та професійного спорту E-mail: kharchenko-baranetska@chmnu.edu.ua

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Європейський досвід підготовки спортсменів у спорті вищих досягнень» є вибіркоvim освітнім компонентом, спрямованим на формування знань здобувачів вищої освіти про організаційні, методологічні, правові та науково-методичні засади функціонування європейських моделей підготовки висококваліфікованих спортсменів. Курс спрямований на вивчення передових технологій, організаційно-правових та науково-методичних засад підготовки елітних атлетів у країнах Європейського Союзу та Великої Британії. Здобувачі аналізують досвід провідних європейських інститутів спорту, систем ліцензування тренерів та інноваційних моделей фінансування для їх подальшої адаптації та впровадження у практику українського спорту.

Загальний обсяг дисципліни становить 4,5 кредити ЄКТС (135 годин): 16 годин лекцій, 32 години практичних занять та 87 години самостійної роботи. Підсумкова форма контролю – залік.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: формування у здобувачів системних знань щодо передового досвіду європейських країн у сфері спорту вищих досягнень та здатності інтегрувати ці підходи у вітчизняну практику тренерської діяльності.

Основні завдання дисципліни:

1. Ознайомитися з принципами роботи провідних європейських науково-дослідних інститутів спорту та алгоритмами їхньої взаємодії з національними збірними командами;
2. Опанувати сучасні європейські підходи до організації чистого спорту (Clean Sport) та інтеграції передових медико-біологічних протоколів відновлення й профілактики травматизму.
3. Розвинути навички критичного мислення та компаративного (порівняльного) аналізу вітчизняної та закордонних систем підготовки кадрів і спортсменів;
4. Сформувати здатність розробляти інноваційні проекти, цільові програми та методичні рекомендації щодо модернізації ланок українського спорту на основі адаптації передового європейського досвіду.
5. Знати структуру, рівні ліцензування та етичні вимоги до кваліфікації тренера відповідно до міжнародного стандарту European Sport Coaching Framework (ESCF).

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті опанування дисципліни передбачені наступні програмні результати навчання відповідно до ОПП «Фізична культура і спорт».

РН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.

РН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

РН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Європейська модель спорту.

Співвідношення державного і громадського секторів. Біла книга про спорт. Пірамідальна структура та принципи солідарності в європейському спорті.

Тема 2. Економічні драйвери та фінансові моделі елітного спорту.

Стратегії диверсифікації бюджетів. Державні гранти, національні лотереї, спонсорські договори. Досвід системи No Compromise (Велика Британія).

Тема 3. Соціальні стандарти та концепція Dual Career (Дуальна кар'єра).

Правовий статус європейського атлета. Поєднання спорту вищих досягнень та вищої освіти/професійної діяльності в країнах Скандинавії. Роль армійських спортивних клубів.

Тема 4. Протидія допінгу та етичні стандарти Clean Sport.

Роль європейських NADO (Національних антидопінгових організацій). Освітні програми Ради Європи. Інтеграція сучасних медико-біологічних протоколів відновлення.

Тема 5. Європейські системи пошуку талантів та концепція LTAD.

Етапи довгострокового розвитку атлета (Long-Term Athlete Development). Методологія виявлення обдарованості (кейси Нідерландів та Бельгії).

Тема 6. Науково-методичне забезпечення та інститути спорту.

Структура та завдання Англійського інституту спорту (EIS) та Інституту прикладної науки про тренування (IAT, Лейпциг). Системи комплексного контролю.

Тема 7. Цифровізація тренувального процесу та аналітика Big Data.

Використання Wearable-технологій (Catapult, Statsports) та штучного інтелекту для прогнозування травматизму та моделювання піку форми.

Тема 8. Європейські стандарти тренерської діяльності (ESCF).

Європейська рамка тренерських кваліфікацій (European Sport Coaching Framework). Рівні ліцензування. Безперервний професійний розвиток (CPD) тренерів.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для забезпечення ефективного засвоєння теоретичних знань та формування практичних умінь у здобувачів застосовуються сучасні комбіновані методи навчання, що поєднують словесні, наочні, практичні та інтерактивні підходи.

6. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: усне опитування з теоретичних питань дисципліни; оцінювання участі у практичних завданнях; виконання практичних завдань; виконання проєктів. Підсумковий контроль у формі заліку.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою та враховує рівень засвоєння теоретичних знань, сформованість практичних умінь і навичок, активність здобувачів під час занять та результати підсумкового контролю. До 70 балів – поточна робота здобувачів; 30 балів – підсумковий контроль (залік)

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Академічна доброчесність. Під час виконання письмових, індивідуальних і групових робіт здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, коректно посилатися на використані джерела, не допускати плагіату, фабрикації, фальсифікації результатів або несанкціонованого виконання завдань іншими особами.

Відвідування занять. Систематична участь у практичних заняттях є важливою складовою опанування курсу, оскільки значна частина результатів навчання формується через аналіз тематик дисципліни та практичне відпрацювання завдань самоопрацювання. Пропущені роботи виконуються у погодженій з викладачем формі.

Креативна ініціатива здобувача. Заохочуються самостійний пошук сучасних наукових матеріалів, аналіз інформаційного матеріалу, створення авторських кейсів, використання цифрових інструментів для візуалізації результатів і представлення обґрунтованих альтернативних рішень.